

ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

FINANCIAL SANITATION OF THE ENTERPRISE IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION OF UKRAINE

УДК 336.027:336.3

<https://doi.org/10.32843/infrastruct35-20>**Боднар О.А.**к.е.н., асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Миколаївський національний
аграрний університет**Бондаренко Г.Ю.**студент
Миколаївський національний
аграрний університет**Тарасенко В.П.**студент
Миколаївський національний
аграрний університет

У статті розглянуто поняття фінансової санації підприємств. Виявлено переваги та недоліки досудової і судової санації суб'єктів господарювання. Окреслено основні критерії відбору фірм для надання їм цільової державної фінансової підтримки. Виявлено, що державна фінансова підтримка може проводитися як у процесі досудового антикризового управління, так і в процесі судової санації. Зазначено, що найпоширенішим зовнішнім джерелом санації є надання боржнику фінансової допомоги. Розглянуто форми надання допомоги фірмі-боржнику під час виконання грошових зобов'язань. Авторами узагальнено невід'ємний складник менеджменту підприємства, а саме систему антикризового фінансового управління. Обґрунтовано, що серед багатьох методик визначення платоспроможності та загрози банкрутства немає єдиної універсальної, кожна методика розглядає певний аспект фінансово-господарської діяльності, тому у статті визначено найкращий варіант визначення загрози банкрутства.

Ключові слова: санація, банкрутство, ліквідація, підприємство, неплатоспроможність, реструктуризація, аграрний сектор, досудова санація, судова санація.

В статті проаналізовано поняття фінансової санації підприємств. Вияв-

лені переваги та недоліки досудової і судової санації суб'єктів ведення господарства. Очерчены основные критерии отбора фирм для предоставления им целевой государственной финансовой поддержки. Вывявлено, что государственная финансовая поддержка может проводиться как в процессе досудебного антикризисного управления, так и в процессе судебной санации. Отмечено, что самым распространенным внешним источником санации является предоставление должнику финансовой помощи. Рассмотрены формы предоставления помощи фирме-должнику при выполнении денежных обязательств. Авторами обобщены неотъемлемая составляющая менеджмента предприятия, а именно система антикризисного финансового управления. Обосновано, что среди многих методик определения платежеспособности и угрозы банкротства не существует единственной универсальной, каждая методика рассматривает определенный аспект финансово-хозяйственной деятельности, поэтому в статье определен наилучший вариант определения угрозы банкротства. **Ключевые слова:** санация, банкротство, ликвидация, предприятие, неплатежеспособность, реструктуризация, аграрный сектор, досудебная санация, судебная санация.

The article analyzes the concept of financial rehabilitation of enterprises. Described in modern Ukraine, domestic researchers distinguish four stages of the formation of financial rehabilitation and bankruptcy. The advantages and disadvantages of pre-trial and judicial rehabilitation of economic entities were identified. The main criteria for selecting firms to provide them with targeted public financial support are outlined. It is revealed that state financial support can be provided both in the course of pre-crisis anti-crisis management and in the process of judicial rehabilitation. It is noted that the most common external source of reorganization is the provision of financial assistance to the debtor. Forms of assistance to the debtor firm in fulfilling monetary obligations are considered in Ukraine. The authors summarize an integral part of enterprise management, namely the system of anti-crisis financial management. It is substantiated that among many methods of determination of solvency and bankruptcy risk there is no single universal one, each method considers a certain aspect of financial and economic activity, therefore the article defines the best variant of definition of bankruptcy, which complement each other. It is revealed that centralized sanitation support in the country can be provided by direct budget financing and indirect forms of state influence. Direct budget financing is the direct provision of funds to economic entities from centralized funds. It is investigated the existing approaches to interpretation of category "sanitation" and also his understanding is offered actually that will promote deepening of theoretical provisions on management of financial sanitation in Ukraine. In article with it is established that the purpose of diagnostics of bankruptcy of the enterprises of managing is establishment of a condition of management and development of a complex of the actions directed to its improvements. For implementation of diagnostics of crisis state of the enterprises and assessment of probability of bankruptcy a number of criteria is offered.

Key words: sanitation, bankruptcy, elimination, enterprise, insolvency, restructuring, agrarian sector, pre-judicial sanitation, judicial sanitation.

Постановка проблеми. Формування стратегії розбудови ринкової економіки в Україні зумовило значні зміни умов і принципів діяльності суб'єктів господарювання. Сьогодні в умовах загострення суспільних протиріч відбувається реформування національної економіки, проте у вітчизняній господарській системі фінансово-економічна криза триває надалі. Тому суб'єкти господарювання відчують дефіцит фінансових ресурсів, поширеним явищем є неефективний фінансовий менеджмент, наявність конфліктів між керівниками та власниками, низька стабільність підприємницьких структур, динамічне посилення конкуренції та невідповідність виробничих планів підприємств України їхньому фінансовому потенціалу. Зважаючи на

це, потребує удосконалення процес фінансової санації в застосуванні нових підходів в управлінні підприємницькими структурами та забезпеченні їхнього сталого розвитку. Однак воєнні дії на території України негативно позначилися на діяльності більшості вітчизняних суб'єктів господарювання, які, втративши свою стійкість і платоспроможність, стали збитковими, відчули недостатність фінансових ресурсів та опинилися на межі банкрутства. Найефективнішим способом запобігання банкрутству суб'єктів господарювання є фінансова санація.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням, пов'язаним із фінансовою санацією підприємства, приділяють значну увагу: Е. Альтман, Д. Ванькович, З. Варналії, М. Кульчицький, Л. Ліго-

тенко, О. Майборода, О. Терещенко, В. Федорова. Водночас, попри значну кількість наукових праць, у яких розглядаються теоретичні, методичні, практичні аспекти фінансової санації підприємства, це питання залишається не вирішеним остаточно, а деякі позиції – дискусійними. Особливо це стосується оптимізації структури джерел формування капіталу суб'єкта господарювання з метою проведення його оздоровлення, комплексної оцінки динаміки фінансового стану підприємницької структури, прогнозування на основі використання ризик-орієнтованого підходу.

Постановка завдання. Мета статті полягає у визначенні особливостей проведення фінансової санації підприємства в Україні в умовах глобалізації, дослідженні механізму забезпечення фінансового оздоровлення підприємства з метою запобігання його банкрутству.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін санації суб'єктів господарювання тісно пов'язаний з такими категоріями, як банкрутство та неплатоспроможність. Ці питання розглядали ще наші пращури, зокрема у Київській Русі в разі настання кризової ситуації законодавство надавало можливість боржнику виправити цю ситуацію. У «Руській Правді» [1] Ярослава Мудрого зазначено, що «коли банкрутство купця станеться через нещасливу пригоду, а не через його недбалість, тобто коли потоне корабель або пропаде товар під час війни чи від вогню, то кредитор не вправі вимагати свої гроші негайно, взяти його в неволю чи продати; купець може сплачувати свої борги частками, бо шкода – з Божої волі, а він сам не винен; а от коли купець втратить своє майно внаслідок пияцтва, або вдавшись до карних справ, або через власну безпорадність, то вже воля кредитора – дати йому «прольонгату» або продати його разом з усім майном» [1].

У сучасній Україні вітчизняні дослідники виділяють чотири етапи формування відносин фінансової санації та банкрутства. Перший етап розпочався 1991 р. з ухвали базових законів: «Про господарські товариства», «Про підприємництво», «Про цінні папери і фондову біржу», «Про банки і банківську діяльність» [4]. Другий етап був пов'язаний з ухваленням Закону України «Про банкрутство» № 2343-XII від 14 травня 1992 р. Третій етап (1994–1997 рр.) дав змогу підготувати та ухвалити закон у новій редакції. У цей період був створений спеціалізований державний орган із питань банкрутства. Четвертий етап розпочався 1999 р. з набуттям чинності Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» № 784-XIV від 30 червня 1999 р. [4].

У Законі «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» виділяють поняття «санація» і «досудова санація». «Санація – система заходів, що здійснюються

під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника» [3].

«Досудова санація – система заходів щодо відновлення платоспроможності боржника, які може здійснювати власник майна боржника, інвестор, з метою запобігання банкрутству боржника шляхом реорганізаційних, організаційно-господарських, управлінських, інвестиційних, технічних, фінансово-економічних, правових заходів відповідно до законодавства до початку порушення провадження у справі про банкрутство» [6]. Судова і досудова санація, незважаючи на схожість завдань, мають певні переваги і недоліки, які наведені на рис. 1.

Зауважимо, що у Законі України «Про страхування» наведено «оригінальне» тлумачення поняття «санація», згідно з яким примусова санація страхових компаній передбачає:

- проведення комплексної перевірки фінансово-господарської діяльності страховика, в тому числі обов'язкової аудиторської перевірки;
- визначення Уповноваженим органом управління особи, без згоди якої не може здійснюватися фінансове, господарське і кадрове управління страховиком;
- встановлення заборони на вільне користування майном страховика та прийняття страхових зобов'язань без дозволу Уповноваженого органу;
- встановлення обов'язкового для виконання графіка здійснення розрахунків із страхувальниками;
- прийняття рішення про ліквідацію або реорганізацію страховика» [6].

Отже, на нашу думку, санація – це комплекс взаємопов'язаних заходів, спрямованих на запобігання банкрутству суб'єкта господарювання і підтримку його діяльності шляхом: відновлення платоспроможності і ліквідності в короткотерміновому періоді, прибутковості і визначеного рівня конкурентоспроможності – у довготерміновому періоді за підтримки всіх зацікавлених суб'єктів. Наведене тлумачення санації, на відміну від наявних, суттєво полегшує та розширює розуміння її економічного змісту та є основою для подальшого дослідження.

Сьогодні у багатьох вітчизняних суб'єктів господарювання знизилася рентабельність, погіршилася фінансова стійкість, вони втрачають здатність до отримання прибутку та свої конкурентні позиції на ринку. Це свідчить про кризовий фінансовий стан таких компаній та високу ймовірність визнання їх банкрутами. У цій ситуації

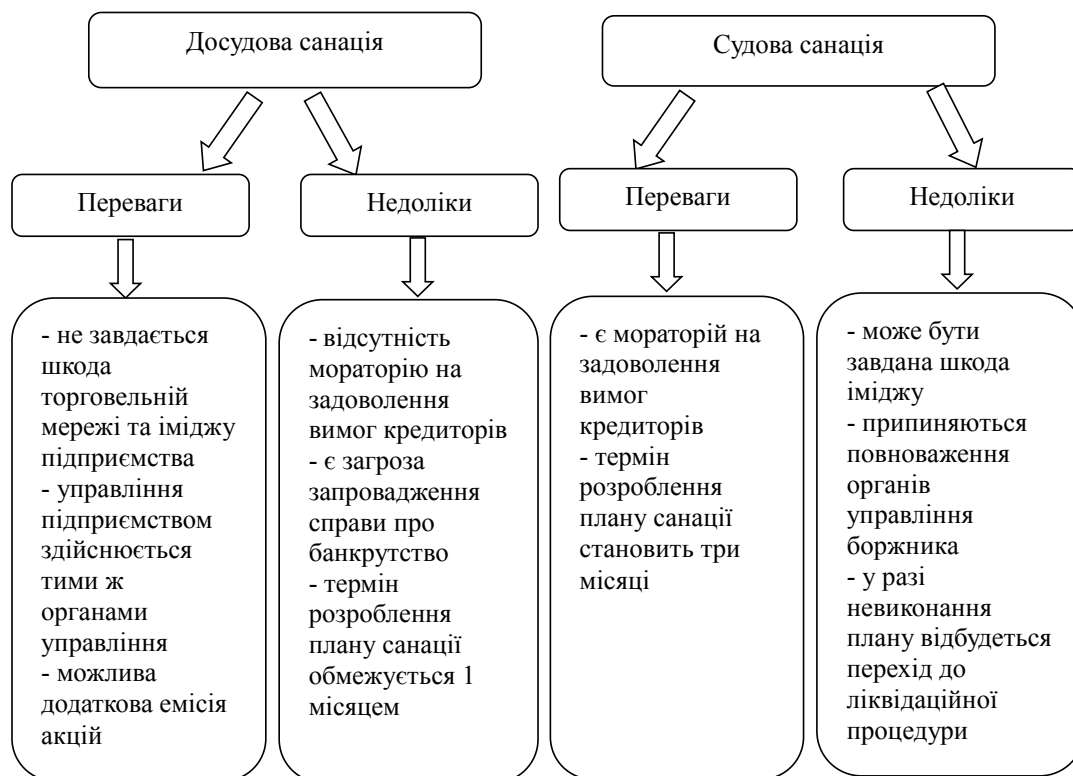

Рис. 1. Переваги та недоліки досудової і судової санації суб'єктів господарювання

Джерело: побудовано авторами за даними [8]

невід'ємною складовою частиною менеджменту підприємства є система антикризового фінансового управління. У разі, якщо антикризові заходи, що застосовуються на фірмі, не дають бажаного ефекту, може виникнути ситуація, коли питання подальшого його існування буде вирішуватися у господарському суді. Антикризове фінансове управління підприємством передбачає ефективно організоване управління, в основу якого покладено застосування арсеналу специфічних методів та прийомів управління фінансами підприємства, які націлені на подолання фінансової кризи, застосувавши фінансовий потенціал підприємства.

Важлива роль у вирішенні проблем відновлення платоспроможності в антикризовому управлінні компанією належить державі, яка суттєво впливає не тільки на фінансовий стан конкретних суб'єктів, але й на економічну безпеку країни загалом. Державна підтримка суб'єктів господарювання може здійснюватися за рахунок коштів як державного, так і місцевого бюджету. До основних критеріїв відбору фірм для надання їм цільової державної фінансової підтримки належать [2]:

- потенційна прибутковість;
- високий рівень менеджменту;
- спрямованість на використання нових, ефективних ресурсозберігаючих та екологічно безпечних технологій;
- можливість експорту (зростання) конкурентоспроможної продукції;

- зміна імпортової продукції, сировини, матеріалів вітчизняними;
- вирішення проблем енергозабезпечення, енергоощадності (ресурсоощадності);
- збереження науково-технічного потенціалу (дослідження і розробок, що мають пріоритетне значення для країни);
- наявність ринків збуту продукції в державі та за кордоном.

Сьогодні в Україні немає однозначних методик щодо перевірки дотримання поданих критеріїв, що створює певні умови для зловживання. Державна фінансова підтримка спрямована насамперед на ті компанії, які використають її з максимальною віддачею, що в майбутньому позитивно вплине на збільшення надходжень до бюджету.

Зауважено, що державна фінансова підтримка може проводитися як у процесі досудового антикризового управління, так і в процесі судової санації. Рішення про надання державної допомоги і вибір методу підтримки залежить від конкретного підприємства (його фінансово-економічних показників, а також значення для розвитку національної економіки) та ґрунтується на балансі інтересів всіх учасників процедури банкрутства суб'єкта господарювання. Здебільшого суб'єктами такої підтримки є аграрний сектор, вугільна та металургійна промисловість, транспорт, електроенергетика, комунальне господарство [5].

Централізована санаційна підтримка в країні може здійснюватися прямим бюджетним фінансуванням та непрямими формами державного впливу. Пряме бюджетне фінансування – безпосереднє надання коштів суб'єктам господарювання із централізованих фондів фінансових ресурсів. Таке фінансування може здійснюватися як на поворотній (бюджетні позики), так і на безповоротній (субсидії, дотації, повний або частковий викуп державних акцій компаній, що перебувають на межі банкрутства) основі в межах сум, передбачених видатками бюджету на потреби реального сектору економіки (у тому числі на промисловість та енергетику, будівництво, сільське господарство) [2].

Загроза банкрутства і зумовлені цим економічні та соціальні наслідки змушують персонал компанії робити свій внесок у фінансування санації. При цьому основною метою фінансової участі персоналу в санації суб'єкта господарювання є збереження робочих місць. Участь працівників у санації фірми відбувається тоді, коли в регіоні наявним є значний рівень безробіття і відсутніми є перспективи подальшого працевлаштування.

Варто зазначити, що найпоширенішим зовнішнім джерелом санації є надання боржнику фінансової допомоги. Досить часто використовуються такі форми надання допомоги фірмі-боржнику під час виконання грошових зобов'язань:

- надання грошових коштів згідно з кредитним договором на умовах, що дають змогу виконати поточні вимоги боржника. Під час надання фінансової допомоги кошти, як правило, надаються під незначні проценти. У такій формі допомога може бути надана засновниками та кредиторами боржника, власником майна унітарного товариства;

- надання поручительства або банківських гарантій боржнику. Така форма фінансової допомоги, як правило, дає змогу боржнику залучити відносно недорогі грошові ресурси, забезпечити укладання угод на умовах відстрочення або розстрочення платежів на вигідних умовах. Гарантії та поручительства можуть бути видані засновниками боржника, власниками його майна, кредиторами та іншими особами;

- відтермінування або розтермінування платежів. Під час відтермінування виконання грошового зобов'язання переноситься на більш пізній термін порівняно з договором. За розтермінування сплата боргу здійснюється, як правило, не в повному обсязі одночасно, а декількома платежами упродовж певного періоду часу. Ця форма фінансової допомоги може бути надана кредиторами боржника;

- переведення боргу на інших юридичних осіб за згодою кредиторів. Фактором фінансової допомоги в цьому разі є надання кредиторами згоди на переведення боргу;

- повне або часткове звільнення кредитором боржника від обов'язків сплати боргу, якщо це

звільнення не порушує прав інших осіб, що стосуються кредитора;

- новація боргу, що передбачає заміну раніше наявного зобов'язання боржника іншим;

- додаткові внески в статутний капітал організації [3].

Реструктуризація суб'єкта господарювання здійснюється у тому разі, коли відсутніми є довготермінові фактори розвитку боржника і необхідною є його реорганізація. До основних форм реорганізації, результатом яких є укрупнення фірм, належить злиття кількох компаній в одну, приєднання одного або кількох суб'єктів господарювання до іншого, а також їх взаємне поглинання.

До розукрупнення суб'єкта господарювання належить поділ чи виокремлення, до чого вдаються у таких випадках:

- якщо у фірми поряд із прибутковими секторами діяльності є багато збиткових виробництв, то метою розукрупнення при цьому є виокремлення підрозділів, які є спроможними до подальшої реалізації санаційних заходів. Структурні підрозділи, які не підлягають санації, залишаються в організаційній структурі юридичної особи, яка з часом оголошується банкрутом;

- у разі наявності диверсифікованих сфер діяльності суб'єкта господарювання, який підлягає санації. Якщо до компанії виявили інтерес декілька інвесторів, то під час поділу фірми кожен із них може вкласти гроші у ту сферу, яка його найбільше цікавить, не обтяжуючи себе при цьому непрофільними виробничими структурами [3].

Серед усіх методів діагностики кризових явищ у підприємницькій діяльності найбільш поширеними є метод коефіцієнтів, дискримінантний аналіз, графічний метод, інтегральна оцінка, рейтингова оцінка, імітаційне моделювання та метод експертних оцінок.

Варто зазначити, що серед багатьох методик визначення платоспроможності та загрози банкрутства немає єдиної універсальної, кожна методика розглядає певний аспект фінансово-господарської діяльності, тому найкращим варіантом є застосування кількох методик визначення загрози банкрутства, які взаємодоповнюють одна одну. На нашу думку, пріоритетним у сучасних умовах має бути розвиток стохастичного імітаційного моделювання. При цьому під час розроблення та оцінки моделей варто використовувати експертні методи. Потрібно особливу увагу приділяти структурі капіталу, оскільки від неї залежить рівень прибутковості та здатності виконувати зобов'язання у майбутньому. Це все буде впливати на ефективність фінансової санації суб'єкта господарювання та досягнення позитивного результату.

Висновки з проведеного дослідження. Підтверджено, що термін «санація суб'єктів господарювання» тісно пов'язаний з такими категоріями,

як «банкрутство» та «неплатоспроможність». Також доведено, що банкрутство підприємства є поширеним явищем в економіці, однак наслідки банкрутства для держави можуть бути різні. З одного боку, негативне функціонування фінансово нестійких суб'єктів господарювання призводить до погіршення економічної ситуації в Україні, з іншого – зникнення (ліквідація) однієї юридичної особи може призвести до порушення технологічного ланцюжка у виробництві, збільшення соціальної напруженості в регіоні тощо. Тому загроза банкрутства й зумовлені цим негативні економічні та соціальні наслідки змушують персонал, що працює на фірмі, робити свій посильний внесок у фінансування санації. В умовах фінансової кризи проведення санації підприємства займає вагомe місце в забезпеченні його ефективного функціонування та підвищенні прибутковості. На нашу думку, механізм удосконалення управління фінансовою санацією повинен включати п'ять взаємопов'язаних і взаємозумовлених блоків, які мають охоплювати весь процес санації підприємства, а саме: механізм встановлення ймовірності банкрутства та прогноз тенденцій розвитку кризових явищ; механізм розроблення комплексу організаційно-управлінських заходів, які допоможуть відновити платоспроможність та уникнути банкрутства в майбутньому; механізм встановлення ефективності реалізації санаційних заходів на підприємстві; механізм управління відносинами фінансової санації; інформаційне та кадрове забезпечення.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Білоконь Т.М. Санація підприємств: організаційно-економічний механізм : монографія. В. : ВНТУ, 2010. 152 с.
2. Копилук О.І. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 168 с.
3. Мартиненко В.М. Джерела фінансування санації промислових підприємств. URL: <http://archive.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 10.09.2019).
4. Пепа Т.В. Управління фінансовою санацією підприємств: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008. 440 с.
5. Полторак А.С. Антикризова стратегія та її місце в системі антикризового управління промисловим підприємством. Економіка і управління. 2017. № 3.
6. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 № 2343-XII.. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2343-12> (дата звернення: 16.09.2019).
7. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96. URL: zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 16.09.2019).
8. Штангрет А.М. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навчальний посібник. Л. : Українська академія друкарства, 2010. 337 с.

REFERENCES:

1. Bilokon T. M. (2010) Sanaciya pidpriemstv: organizacijno-ekonomichnij mekhanizm [Remediation of enterprises: organizational and economic mechanism]. Vinnitsa: VNTU. (in Ukrainian)
2. Kopylyuk O. I. (2005) Finansova sanaciya ta bankrutstvo pidpriemstv: navchal'nij posibnik [Financial rehabilitation and bankruptcy of enterprises: a textbook]. Kiev: Center for Educational Literature. (in Ukrainian)
3. Martynenko V.M. Dzherela finansuvannya sanacij promislovih pidpriemstv [Sources of financing of rehabilitation of industrial enterprises]. Available at: <http://archive.nbuv.gov.ua> (accessed 10 September 2019).
4. Pepa T. V. (2008) Upravlinnya finansovoyu sanacijeyu pidpriemstv: navchal'nij posibnik [Management of financial rehabilitation of enterprises: a textbook]. Kiev: Center for Educational Literature.
5. Poltorak A. S. (2017) Antikrizova strategiya ta ii misce v sistemi antikrizovogo upravlinnya promislovim pidpriemstvom [Crisis strategy and its place in the system of crisis management industrial enterprise]. Economics and Management, no. 3. (in Ukrainian)
6. On the resumption of the debtor's solvency or bankruptcy: Law of Ukraine of May 14, 1992 No. 2343-XII. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2343-12> (accessed 16 September 2019).
7. On Insurance: Law of Ukraine dated 07.03.1996 No. 85/96. Available at: zakon.rada.gov.ua/ (accessed 16 September 2019).
8. Stangret A. M. (2010) Finansova sanaciya ta bankrutstvo pidpriemstv: navchal'nij posibnik [Financial rehabilitation and bankruptcy of enterprises: a textbook]. Lviv: Ukrainian Academy of Printing. (in Ukrainian)

Bodnar Olena

Candidate of Economic Sciences,
Assistant Lecturer at Department of Finance, Banking and Insurance
Mykolaiv National Agrarian University

Bondarenko Hanna

Student
Mykolaiv National Agrarian University

Tarasenko Vitaliy

Student
Mykolaiv National Agrarian University

FINANCIAL SANITATION OF THE ENTERPRISE IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION OF UKRAINE

The purpose of the article. The purpose of the article is to determine the peculiarities of the financial rehabilitation of the enterprise in Ukraine in the context of globalization, to study the mechanism of ensuring the financial recovery of the enterprise in order to prevent its bankruptcy.

Methodology. The theorist the research is a methodological basis methodical and theoretical practices of domestic and foreign scientists behind the studied subject, other specialized literature, materials of the international conferences on problems of management of financial sanitation of the enterprise.

Results. It is confirmed that term sanitation of the enterprise obligations with such categories as bankruptcy and insolvency is close. It is also proved that bankruptcy of the enterprise is the widespread phenomenon in economy, however bankruptcy consequences for the state can be different. On the one hand, negative leads functioning of financially unstable enterprises to deterioration in an economic situation in Ukraine, with another – disappearances (elimination) of one legal entity can lead to violation of a technological chain in production, to increase in social tension in the region and so forth. Therefore the threat of bankruptcy and the negative economic and social consequences caused by it force the personnel working at firm to make the feasible contribution to sanitation financing. Financial participation of personnel in sanitation of the company aims to keep jobs. Such extraordinary situation becomes relevant especially during the general economic downturn when because of deficiency of the corresponding jobs workers substantially feel dependent on the enterprise. The purpose of diagnostics of bankruptcy of the enterprises is establishment of a state an object of management and development of a complex of the actions directed to improvements of this state.

Practical implications. In article a concept financial sanitation of the enterprises is characterized. It is revealed advantages and shortcomings of prejudicial and judicial sanitation of the enterprises. The main selection criteria of firms for rendering target state financial support to them are designated. Formation and development of market economy in Ukraine generates need of improvement of the available approaches to the organization of process of financial improvement of the enterprises. It demands the specifications of separate terms and concepts concerning sanitation.

Value/originality. In many developed countries sanitation of enterprise is inalienable part of management the crisis phenomena that can take place on an enterprise. She is sent to the exit of subject of manage from a crisis situation and proceeding in his solvency and financial firmness. Thus, there is a question of deepening of research of essence of value of sanitation of enterprise in the modern terms of manage. As a result of a complex research of features of financial sanitation of the enterprise in Ukraine it is received the theoretical and practical results containing such scientific novelty.